

Sananselitystä

Sananselityksissä käsitellään kirkkovuoden kunkin pyhäpäivän yhtä evankeliumikirjan tekstiä. Selitykset on tarkoitettu sekä sanankuulijoille että sananjulistajien avuksi. Tämä jakso alkaa 6. pääsiäisen jälkeisestä sunnuntaista 17.5. ja päättyy 10. helluntain jälkeiseen sunnuntaihin 2.8.

Pyhän Hengen odotus

JOH. 17: 18–23

6. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ 17.5.

6. pääsiäisen jälkeisen sunnuntain evankeliumi kuuluu Jeesuksen pitkään jäähyväisrukoukseen Johanneksen evankeliumin luvussa 17. Jeesuksen kärsimystie on pian huipentumassa tuomioon ja ristinkuolemaan. Jeesus itse tietää tämän hyvin. Hän lausuu päivän evankeliumissa: ”Minä pyhitän itseni uhriksi heidän tähtensä.” Hän on syntynyt kuollakseen, Ihmisen Poika on ottamassa meidän syntimme harteilleen. Meidän pahat tekomme ovat lävistämässä hänet ja äärimmäisen kärsimyksen ja häpeän hetki odottaa pyhää ja puhdasta Jumalan Poikaa.

Kolmen vuoden ajan Jeesus on päivittäin huolehtinut opetuslapsistaan. Nyt Jeesus, heidän puolustajansa, on lähdössä pois. Aivan kohta pääsevät valloilleen kaikki helvetin voimat ja Jeesus surmataa. Jeesus rukoilee omiensa puolesta, sillä he tulevat olemaan vihan kohteena hänen sijastaan. Jeesus ei puhu tässä vain apostoleista tai edes opetuslastensa laajemmasta joukosta. Jakeessa 20 Jeesus sisällyttää rukoukseensa myös meidät, jotka apostolien seuraajien ja apostolisten kirjoitusten kautta uskomme Jeesukseen Herranamme.

Päivän evankeliumin ehdottomasti vaikein asia tulee sen viimeisessä jakeessa, kun Jeesus rukoilee: ”Kun minä olen heissä ja sinä olet minussa, he ovat täydellisesti yhtä, ja silloin maailma ymmärtää, että sinä olet lähettänyt minut ja että olet rakastanut heitä niin kuin olet rakastanut minua.”

Päivän evankeliumin pääongelma on, että kristityt eivät ole yhtä. Paljon on riitaa ja jännitteitä yksittäisten uskovien välillä. Tätä vakavampi asia on, etteivät maailmanlaajasti kristityn nimeä kantavat ole yhtä. Kristinuskon on maailman

suurin uskonto, joka kolmas maapallon asukas on jonkin kristillisen seurakunnan jäsen, mutta kirkkokuntien ja kirkkojen määrä on valtava, ja usein niiden välillä on perustavia ristiriitoja.

Alussa oli toisin. Oli vain yksi kristikunta, yksi kirkko. Kun kristityistä puhuttiin ensimmäisten vuosisatojen aikana, niin oli selvää, mikä joukko oli kyseessä. Aivan alkuun asti juontuvat myös ne riidat, jotka repivät rikki Kristuksen kirkkoa. Jo Jerusalemin alkuseurakunnassa kreikkaa ja arameaa puhuvat juutalaiskristityt riitaantuivat keskenään (Ap. t. 6). Paavalin kirjeet taas osoittavat, kuinka hiukan myöhemmin oli jännitteitä juutalais- ja pakanakristittyjen välillä. Sata vuotta myöhemmin nousivat suuret harhaopit kuten gnostilaisuus tai **Markionin** kirkko. Ne halusivat säilyttää kirkon mutta hävittää sen sanoman ja korvata sisällön jollakin muulla.

Vuosituhausien historia erottaa kristilliset yhteisöt toisistaan. Miten ja millä ehdoilla voisivat kristityt olla yhtä tänäänkin? Miksei kaikkea ristiriitaa voitaisi vain panna sivuun? Kaikki suvaitisivat toisiaan, kunnioittaisivat toisiaan ja unohtaisivat turhat riidat. Sehän on Jeesuksen tahto.

Periaatteessa näin onkin. Jumala itse asettaa Raamatussa kuitenkin pari reunaehtoja yhteydelle. Jumala näyttää tässä asiassa olevan vähän vanhanaikainen verrattuna meidän aikaamme. Viimeiset vuosikymmenet suurin kristillinen hyve on ollut suvaitsevaisuus. Sillä tarkoitetaan yleensä, että toisen ihmisen valinnat ja arvomaailma pitää hyväksyä mukisematta, ainakin jos niihin ei sisälly mitään rikollista. Ja vastaavasti pahin synti on suvaitsemattomuus. Suvaitsemattomuutta on se, että tietyt valinnat ja arvot nostetaan muiden yläpuolelle. Jumala kyllä vaikuttaa tällä mittapuulla arvioituna aika suvaitsemattomalta. Hänellä kun

Raamatussa näyttää olevan aika selvä käsitys oikeasta ja väärästä. Jumalalla näytätäisi Raamatun mukaan olevan ainakin pari reunaehto oikealle kristittyjen yhdelle.

Raamatussa tärkeä sanapari on usko ja rakkaus. Se on tärkeä myös monille jakamattoman kristikunnan opettajille, samoin **Lutherille**. Raamatun todistuksen mukaan usko ja rakkaus ovat kristitylle luovuttamattomia asioita! Molemmat ovat raamatullisessa mielessä ymmärrettyinä Jumalan lahjoja, eikä niiden ohitse voi olla tosi yhteyttä. (Vrt. esim. Gal. 5:6; Ef. 3:17.)

Uskolla on Raamatussa aina kohde. Usko onkin juuri Jumalaan kohdistuvaa luottamusta. Heprealaiskirjeen kirjoittaja lausuu: ”Usko on luja luottamus siihen, mitä toivotaan, ojentautuminen sen mukaan, mikä ei näy” (Hepr. 11:1). Toiseksi usko sisältää ne asiat, jotka ovat tosia ja sellaisina kristinuskon uskonsisältö. ”Usko syntyy kuulemisesta, mutta kuulemisen synnyttää Kristuksen sana” (Room. 10:17).

Ilman yhteistä kristillistä totuutta ei voi olla kristittyä eikä kristittyjen yhteyttä. On uskottava samaan kolmiyhteiseen Jumalaan, joka puhuu Raamatussa. On turvaututtava syntisten Vapahtajaan, joka kuoli ristillä meidän pelastuksemme tähden. On oltava luottamus Raamattuun, jossa Jumala itse puhuu meille. Ilman yksimielisyyttä uskomme ydinasioista ei voi olla uskonyhteyttä. Jeesus rukoili päivän evankeliumissa, että hänen seuraajansa olisivat totuuden pyhittämiä. On oltava totuuden pyhittäjä tai sitten epäpyhä. Ohi totuuden ei uskonyhteyttä voi luoda (2. Joh. 1:9).

Toinen tärkeä sana oli rakkaus. Raamatullisesti ymmärrettynä rakkaus ei ole vain inhimillinen tunne, vaan asenne, jolla meidän tulee lähestyä muita ihmisiä, erityisesti uskonveljiä ja -sisaria. Rakkaus

on tärkeä osa kristityn elämää. Yhteyden kannalta rakkaus on välttämätön. Rakkaus luo yhteyttä. Se panee välittämään toisesta ja kunnioittamaan häntä. Ilman rakkautta ei voi olla yhteyttä.

Usko ja rakkaus ovat välttämättömiä kristitylle, ja ne myös edellyttävät toisiaan. Usko ilman rakkautta kutistuu pelkkien opillisesti oikeiden lauseiden toisteluksi. Oikeassa olo ilman rakkautta luo lahkot ja lahkohengen. Ilman uskoa taas ei rakkauskkaan voi pysyä. Jos uskomme kohde on väärä, on koko uskomme väärä. Emme silloin ole Elävän Jumalan yhteydessä emmekä myöskään hänen rakkautensa yhteydessä. Uskonnollinen yhteisö, joka on hylännyt Raamatussa itsensä ilmoittavan Jumalan, on harhaoppisten yhteisö (vrt. 2. Tim. 1:13).

Jos usko, rakkaus tai molemmat puuttuvat, ei voi olla kristittyjen yhteyttäkään. Tästä muodostuu se periaate, jonka varassa kaikkea yhteydenrakentamista tulee arvioida. Emme voi ohittaa erilaista uskoa, sillä uskonkäsitys näkyy aina sanoissa ja teoissa. Emme voi luoda uutta yhteistä seurakuntaa sulkemalla silmämme totuudelta. Meidän tulee pyrkiä yhteyteen – mutta totuudessa.

Toisaalta meitä ei myöskään ole kutsuttu tuomitsemaan ketään syntisten Vapahtajaan turvautuvaa kristittyä, vaikka hän ei olisi oman kirkkomme jäsen. Voimme rukoilla koko kristikunnan puolesta, että totuus ja rakkaus saisivat toteutua kaikkien kristittyjen – myös meidän – keskuudessa. Näin voimme pysyä uskollisina Jeesuksen omalle rukoukselle, kun hän rukoili: ”Minä rukoilen, että he kaikki olisivat yhtä, niin kuin sinä, Isä, olet minussa ja minä sinussa. Niin tulee heidänkin olla yhtä meidän kanssamme, jotta maailma uskoisi sinun lähettäneen minut.” (Joh. 17:21.) ●

Lauri Vartiainen

Pyhän Hengen vuodattaminen

JOH. 3: 16–21

HELLUNTAIPÄIVÄ 24.5.

Iltalehti teki selvityksen kristillisiin yhdyskuntiin kuuluvien suomalaisten uskosta Jeesukseen. 3300 täysi-ikäisestä vastaajasta vain 46 prosenttia uskoo, että Jumala lähetti Poikansa Jeesuksen maan päälle. Kaikkia kyselyyn vastanneita kutsuttiin kuitenkin kristityiksi ja todettiin muun muassa, että joka neljäs kristitty uskoo oman sielunsa vaeltavan kuoleman jälkeen uuteen elämään, vaikka oppi jälleensyntymisestä kuuluu buddhalaisuuteen ja hindulaisuuteen. Puolet kristityistä uskoo kuolemanjälkeiseen elämään ja alle joka neljäs taivaaseen ja helvettiin.

(AL 4.4.2015.)

Edellä mainitut tutkimustulokset eivät yllätä. Murheellista on kuitenkin se, että näin moni kristilliseen yhteisöön kuuluva ei usko. Kristityn nimikin on tullut siitä, että ihminen uskoo Kristukseen. Mahdollisesti muut kuin Jeesukseen uskovat itse alkoivat ensimmäisenä käyttää tätä nimitystä. Uskovat itse kutsuivat itseään esimerkiksi Jumalan lapsiksi, eläviksi kiviksi, pyhäksi papistoksi, valituksi suvuksi, Jumalan kansaksi, oudoiksi muukalaisiksi, Jumalan palvelijoiksi, opetuslapsiksi ja pyhiksi. Pietari kuitenkin kirjoitti, että ”joku saa kärsiä kristittynä”. Se osoittaa, että tätä muiden antamaa nimitystä uskovat itsekin alkoivat käyttää jo alkuseurakunnassa. Nimellä oli selvä sisältömerkitys. Kristitty on Kristukseen uskova, hänen omansa.

Nykytilanne haastaa jokaisen kristillisen kirkon ja kirkkokunnan. Niiden on mentävä itseensä. Selkeä opetus Kristuksesta on päätavoite. ”Mutta kuinka he voivat huutaa avukseen sitä, johon eivät usko? Kuinka he voivat uskoa siihen, josta eivät ole kuulleet? Kuinka he voivat kuulla, ellei kukaan julista?” (Room. 10:14.)

Kristuksen kirkko ei tavoittele suuria jäsenmääriä ollakseen suuri ja elinvoimainen maailman silmissä. Se haluaa voittaa sieluja Kristukselle ikuisuutta varten. Kristitty ei valikoi uskonsa sisältöä, vaan luottaa Kristuksen sanoihin ja elää niiden mukaan. Virressä 409 pyydetään: ”Kun kristityn on nimi mulla, tee siksi minut todella.”

Tämän päivän evankeliumin edellä on Jeesuksen viittaus israelilaisten autiomaa-vaellukseen. Jeesus muistutti, että ihmiset paranivat käärmeenpuremasta katsomalla tangon päähän nostettuun vaskikäärmeeseen. Se näytti tavalliselta käärmeeltä, mutta sillä ei ollut myrkyä. Jeesus viittasi itseensä ja muistutti siitä, että kaikki ihmiset ovat luonnostaan tulleet synnin myrkyttämiksi. Ellei Jumala olisi ojentanut meille auttavaa kättään, meidät olisi tuomittu kuolemaan myrkkyyneen. Kuolema tässä yhteydessä tarkoittaa ihmisen iankaikkista eroa Jumalasta. Ruumiillinen kuolema päättää maallisen matkamme. Se on viimeinen ajallinen merkki synnin todellisuudesta. Me emme raukea tyhjiin, tai sielumme ei lähde jonkinlaiselle vaelukselle. Olemme kyllä olemassa ikuisuudessa, sillä Jumala on pannut meihin luomisessa katoamattomuuden. Mutta siellä ollaan joko Jumalan kirkkaudessa tai erossa hänestä.

Jeesus on tullut avaamaan meille tien kirkkauteen. Hän oli kaikessa meidän kaltaisemme mutta ilman syntiä. Ristiinnaulittuna hän kantoi meidän syntimme ja tuli tuomituksi, jotta me saisimme siitä vapauden. Vain Jeesus tietää, mitä tarkoitetaan kadotuksen vaivalla. Meidän oikeutemme on katsoa häneen ja ottaa yksilökohtaisesti vastaan pelastus, iankaikkinen elämä.

Jumalan toiminnan taustalla on rakkaus koko maailmaa kohtaan. Sen toteamisella tämän sunnuntain evankeliumi alkaa. Kaikkien kristillisten yhteisöjen

tulee yhdessä osoittaa Jeesukseen, joka ylennettiin ristille. Roomalaiset sotilaat käyttivät karkeaa ivaa ristiinnaulituista. He puhuivat tuomittujen ylentämisestä. Jeesus teki siitä kunnianimityksen itselleen. Jumala tarjoaa pelastuksen kaikille, mutta joka ei ota sitä vastaan, tuomitsee itse itsensä jäämään eroon Jumalasta. Miksi uskovia ei tuomita, perustuu siihen, että heidän syntinsä ja tuomionsa on poissa. Paavali ilmaisi sen näin: ”Kristukseen, joka oli puhdas synnistä, Jumala siirsi kaikki meidän syntimme, jotta me hänessä saisimme Jumalan vanhurskauten” (1. Kor. 5:21). Kristitty on katsonut Ylennettyyn. Tänään helluntaina muistamme, että Pyhä Henki tekee meidät osalliseksi pelastuksesta antamalla uskon. ”Minä uskon, etten minä voi omasta järjestäni enkä voimastani uskoa Jeesukseen Kristukseen, Herraani, enkä tulla hänen tykönsä” (**Martti Luther**).

Valkeus on tullut maailmaan Jeesuksen myötä, jotta pimeässä olevat saisivat toivon paremmasta. Jesaja puhui pimeydestä, joka peittää maan, ja yön synkkyydestä, joka peittää kansat (Jes. 60:2). Ihmiselle on vastenmielistä joutua valoon, joka paljastaa sellaista, minkä haluaisi pitää salassa. Oman syntisyyden tunnustaminen on vaikeaa. Valkeus koskee niiden silmiin, jotka haluavat elää pimeydessä. Joka hylkää valon, jää pimeään. Kristityksi tuleminen on astumista pimeydestä valoon, kääntymistä pahalta tieltä hyvälle tielle. Kristittykin oli ennen kuollut Jumalalle mutta tehty eläväksi antaessaan elämänsä Kristukselle ja kääntyessään sitä kohti, mikä on ylhäällä kirkkaudessa.

Kristitty on Jumalan kansan jäsen. Ennen kaikkea hän kuuluu näkymättömään seurakuntaan, joka voidaan nähdä vasta kirkkaudessa. Kristitty ei näe seurakunnan Herraakaan mutta uskoo häneen. Jotakin tästä pyhien yhteydestä ja seurakuntayhteydestä on nähtävissä jo nyt.

Pyhä Henki kokoaa ihmisiä yhteen sen valon ja kirkkauden ympärille, joka Jeesuksesta heijastuu pimeään maailmaamme. Kristikunnan yhteisenä haasteena on säilyttää kaiken vajavaisuuden keskellä se yhteys, jonka Henki on meille antanut, ja rauha, joka liittää meidät toisiimme (Ef. 4:3). ●

Antti Herkkola

Kirkkoherra, Kalvolan seurakunta

Salattu Jumala

MATT. 28: 16–20

PYHÄN KOLMINAISUUDEEN PÄIVÄ
31.5.

Jo keskiajan lopulta lähtien on helluntain jälkeistä sunnuntaita vietetty Pyhän Kolminaisuuden juhlanä. Kun Jumalan pelastushistorialliset teot Isän, Pojan ja Pyhän Hengen rooleissa on kirkkovuodessa peräjälkeen käsitelty, on loogista heti koota johtopäätökset Jumalan olemukseen keskittävän teeman alle. *Athanasioksen uskontunnustuksen* käyttämän ”kolminaisuuden” sijasta olisi tänä päivänä kenties osuvampaa (tai vähemmän epämääräisiin miellelyhtymiin johtavaa?) käyttää termiä *kolmiykeys*. Jumala on olemukseltaan yksi mutta samalla kolme ikuista, sekoittamatonta persoonaa: Isä, Poika ja Pyhä Henki.

Pyhän teksteistä löytyy muutamia perusteita kolmiykeydelle. Formeli ”Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen” on mielenkiintoinen, koska siinä sana *nimeen* on yksiköllinen. On kolme persoonaa, joilla on kuitenkin yksi ja yhteinen nimi.

VT:n tekstinä on Herran siunaus (4. Moos. 6), jonka kolmiosaisessa rakenteessa on nähtävissä Jumalan eri persoonat (mm. ”Herran kasvot” salanimenä Messiaalle). Epistola Ef. 1 taas avaa kolmiykeyseisen Jumalan persoonien dynamiikkaa.

Ylösnousseen Jeesuksen kohtaaminen haastoi 11 opetuslasta jälleen kerran ottamaan kantaa: Mikä tämä Jeesus onkaan

olemukseltaan! Kaikki kumarsivat häntä (KR92). KR38: ”kumartaen rukoilivat häntä” viittaa siihen, että juutalaisen tapauksessa kumartamiseen (*proskyneoo*) sisältyi syvempi merkitys kuin pakanoilla. Pakanoiden lähetystö itämaan tietäjien muodossa oli käynyt tekemässä palvovan kunnian kumarruksen vastasyntyneelle juutalaisten messias-kuninkaalle (Matt. 2:2, 11). Juutalainen taas ei saanut maahan kumartaen osoittaa syvintä kunnioitustaan kenellekään luodulle olenolle, vaan ainoastaan Jumalalle. Yksi ympyrä sulkeutui: sekalainen juutalaisten lähetystö (opetuslapset) sai nyt omalla vuorollaan polvistua Jumalan Pojan edessä ja sai tehtävän viedä hyvä sanoma pakanoiden maailmaan.

Muutamat opetuslapsista epäilivät. Teksti ei kerro suoraan, mitä ja miksi. *Distadzo*-verbi esiintyy UT:ssa toisen kerran siinä yhteydessä, kun Pietari yritti kävellä veden päällä Jeesuksen luo, mutta alkoi kuitenkin vajota kiinnittäessään huomionsa rajuun tuuleen. ”Miksi aloit epäillä?” Jeesus kysyi (Matt. 14:31). *Epäillä*-verbin etymologia viittaisi siihen, että ihmisen mieli häilyy kahden todellisuuden ja tulkintavaihtoehdon välillä. Tällöin on tärkeää, mihin huomionsa lopulta kiinnittää. Jumalan kohtaamisessa ihmisen aistikokemukset, sydämen intuitio ja analyyttinen järki joutuvat kuohuksiin ja helposti luotsaavat ihmistä eri suuntiin kokemuksen tulkinassa, tarjoten siten aineksia myös epäilylle. Perin ymmärrettävää, mutta tähän löytyy lääke.

Opetuslasten kohdalla ei ollut kysymys sellaisesta epäilystä, joka olisi jäänyt pysyvästi jäytämään ja johtanut epäuskoon. Sydänten tuntija Jeesus näki tuon epäilyn. Hän tuli opetuslasten luo ja puhutteli heitä, myös epäileviä. Hän jakaa heille maailmanhistorian huikaimman viestin: Edesänne on Kaikkivaltias (j. 18), joka lupaa olla kansanne jokaisena päivänä maailman loppuun asti (j. 20). *Immanu-el*, Ju-

mala on meidän kanssamme (Matt. 1:23). Tässäkin ympyrä sulkeutui. Ehkäpä näiden sanojen jälkeen epäilevien opetuslasten ajatukset alkoivat fokuoittaa uutta todellisuutta kohti: Tämä Jeesus, joka ristiinnaulittiin, on totisesti ylösnoussut, elävä Jumala ja maailman Vapahtaja!

Jeesuksen olemuksen mysteeri – ristiinnaulittu ja ylösnoussut, samalla kertoo Jumala ja ihminen – liittyy olennaisesti Jumalan olemuksen, kolmiyksyden, mysteeriin. Jumalahan on nähnyt hyväksii ilmoittaa itsensä ihmisille, mutta se tapahtuu hänen omilla ehdoillaan ja omalla tavallaan. Poika ilmoittaa Isän (Matt. 11:26–27), ja Pyhä Henki taas kirkastaa Pojan (Joh. 16:13–15). Hän on ilmoittanut itsensä historiassa.

Sunnuntain teema Salattu Jumala kertoo toisen puolen asiasta. Inhimillisen järjen ja kokemuksen alueella operoitaessa Jumalan olemus jää salatuksi. Teologinen työskentelykään ei onnistu tavoittamaan Jumalan salaisuutta, jos sen lähtökohtana on Jumalan sanallisen ilmoituksen sijasta jotain muuta. Sen sijaan Pyhän Hengen lahjoittama usko, joka Raamatun valossa katselee Jeesusta, pääsee näkemään Jumalan olemuksellisen salaisuuden ”sisälle”.

Yllättävä viesti on jakeissa 19–20: Jeesuksen jumalallisen itseilmaisun ympäröimänä on lähetyskäsky! Kolmiyksyisen Jumalan olemuksen ytimeen kuuluu missio. Jumalan tekojen muodostama pelastushistoria maailman alusta sen loppuun toki paljastaa monenlaista hänestä itsestään, kun sitä tarkkailee, mutta Jeesus Kaikkivaltias kutsuu omiaan pelkän tarkkailijan roolista mukaansa, *osallistumaan* evankeliumin viemiseen kaikille kansoille. Jos haluat päästä Jumalan ”salaisuuden” avaamisessa inhimillisen viisauden ja kotokutoisen teologisen painiskelun sijasta toisenlaiselle areenalle, lähetystyö voisi olla sinua varten! Opetuslapsen roolissa, Jeesuksen lähettämänä ja hänen

kanssaan apostolit löysivät sen, mitä me nyt heidän välittämänään Jumalasta tiedämme. Menkää siis... ●

Tapio Pokka

Pastori, DI, työaluevastaava/aluekoordinaattori, Lähetysyhdistys Kylväjä

Tuo sielusi Herralle varhain

MATT. 16: 24–27

2. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 7.6.

Kaikilla synoptikoilla on käsillä oleva perikooppi heti kärsimysilmoituksen jälkeen ja ennen kirkastusvuoren tapahtumaa. Markuksesta ja Luukkaasta ilmenee, että Jeesus puhui tämän kaikille, vaikka Matteus mainitsee vain opetuslapset. Omasta rististään Jeesus puhui toistaiseksi vain lähimmilleen, mutta jokaiselle seuraajalleen tulevasta rististä Jeesus puhui kaikille. Jeesuksen risti toi sovituksen ja elämän, kristityn matkaristi taistelun ja itselle kuoleamisen. Kuulijoille oli tuttu ja pelottava näky, kun kuolemaan tuomittu kantoi ristiaän roomalaisotilaiden valvonnassa teloituspaikalle. Vain kuolema vapautti siitä rististä. Elämä Kristukselle merkitsee kuolemista itselle. Kuka suostuu minänsä hautajaisiin? Ilmestyskirjassa on kaunis kuvaus perille päässeestä valkeavaatteisten joukosta (Ilm 7:14). He ovat kahden suuren A:n ja kahden ristin kanssa. He ovat kohdanneet suuren armon ja suuren ahdistuksen. He rakastavat kahta ristiä: Herransa ristiä, jolla heidän syntinsä maksettiin, ja sitä matkaristiä, jonka Jumala näki hyväksi heille antaa, ei siksi että he väsyisivät ja matka jäisi kesken, vaan siksi, että he kostuisivat perille. Jumala yksin tietää, miltä suunnalta ja millä voimalla tuulen pitää puhalttaa, että pusi ohjautuisi kotirantaa kohti. Hermonin rinteeltä oli heidän nyt lähdeittävä Mestariinsa matkassa kohti Jerusalemiä ja kärsimystä. Se oli aivan muuta kuin heidän kauniit odotuksensa.

Jeesuksen huikea opetus elämän pelastamisesta ja kadottamisesta on ilmeisesti toistunut ja joka tapauksessa painunut kaikkien evankelistojen mieleen. Luonnostaan ihminen kysyy: Mitä minä saan? Tosi elämän ja onnen takaa-ajo vain etäännyttää tavoitteesta. Ihmisestä ei ole oman ja toisen elämän pelastajaksi. Jeesus kadotti elämänsä pelastaakseen meidän elämämme. Jeesuksen heikkouden ja tappion malli tuntuu kavahdettavalta, ja moni loukkaantuu häneen. Kun ihminen kääntyy Jeesuksen puoleen, tuntuu kuin koko maailma olisi vastaan: älä ole mieletön, menetät kaiken. Kuitenkin se, joka kadottaa elämänsä Kristuksen tähden, löytää tosi elämän. Ihminen saa uuden kysymyksen: Mitä minä voin antaa?

Lähtemättömällä tavalla on Jeesus piirtänyt elämän ylle suuren kysymyksen: Mitä hyödyttää ihmistä? Mitä tahansa haluatkin saavuttaa, vaikka voitaisit omaksesi koko maailman, mitä se hyödyttää, jos menetät sielusi. Elämän tarkoitus ei löydy kokoamisesta, omistamisesta ja kuluttamisesta vaan suuremman palvelukseen antautumisesta. Se, kuinka paljon sinulla on leluja kuolemasi hetkellä, ei ole se juttu, vaan kysymys on siitä, onko sielusi pelastettu. Onko elämäsi vain itsesi kokoinen, vai oletko mukana omaa itseäsi ja elämäsi suuremmassa? Sielusi lunnaat on maksettu. Miksi vaihtaisit sielusi ikuisen autuuden muutama nautinnon pisaraan? Kristuksen seuraamisesta ja tunnustamisesta tuleva risti on sittenkin vähäinen ja lyhyt mutta johtaa ikuisen rauhaan ja illoon. Ajattele taivaan palkkaa.

Paavali ynnää voitot ja tappiot ilokirjeessä vankilasta: ”Mutta kaiken tämän, mikä oli minulle voittoa (*kerdos*), olen Kristuksen (*Khristos*) tähden luenut tappioksi (*dzeemia*)” (Fil 3:7). Herrani Kristuksen Jeesuksen tunteminen on minulle arvokkaampaa kuin mikään muu. Ei

unelmointi voitosta ja palkasta ole epäraamatullinen. Päinvastoin. Vaikuttaa siltä, että Herramme pitää unelmiämme, ei liian suurina vaan liian pieninä. ”Koko maailman voittaminen omakseen” on aivan liian vähän ja tulee esteeksi sellaiselle, mitä oikeasti kannattaisi tavoitella. On näkyvää, mikä kestää vain aikansa, mutta on näkymätöntä, mikä kestää ikuisesti. Pelasta sielusi, sillä muuta et voi pelastaa. ”Oi ihminen, valitse parhain, tuo sielusi Herralle varhain.” ”Yks vain yli kaiken sä muista: sun sielusi kuolematon” (virsi 521). •

Keijo Rainerma

Kutsu Jumalan valtakuntaan

LUUK. 9: 57–62

3. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 14. 6.

Tälläkin kertaa, kun joku hakeutuu omasta aloitteestaan Jeesuksen seuraajaksi, tämä alkaa koetella häntä, eikä tulos ole hyvä. Mies vakuutteli seuraavansa Jeesusta, minne ikinä hän menee, mutta Jeesus halusi osoittaa, kuinka turvaamatonta hänen elämänsä on ja mitä hänen seuraamisensa tulisi vaatimaan. Julkisen toimintansa aikana Jeesuksella ei ollut pysyvää asuinsijaa, vaan hän kierteli ja oli muiden vieraanvaraisuuden varassa. Vainojien harhauttamiseksi hän saattoi joutua vaihtamaan jo valittua yösjää. Oliko mies valmis tällaiseen elämään?

Pohjoismaisissa eläinsaduissa ketut ovat viekkaita ja ovelia eläimiä. Raamatun kulttuurihistoriassa kettu on tyhmä ja saastainen eläin, joka levittää tauteja. Jeesuksen lausuma on paradoksaalinen: Ihmisen Pojan, kaikkeuden Herran, elämä ei ole yhtä turvattua kuin näiden kapisten eläinten ja taivaan lintujen.

Toinen saa kutsun mutta asettaa isänsä hautaamisen etusijalle ja haluaa siirtää kutsun myöhemmäksi. Mutta kun kutsu Jumalan valtakuntaan tulee, ei saa vii-

tytellä. Vertauskuvallistava tulkinta, että antaa *hengellisesti* kuolleiden haudata *ruumiillisesti* kuolleet, ei sovi tuon ajan yhteisökeskeiseen ajatustapaan. Kodistaan lähtenyt ja vieraat tavat omaksunut tuhlajapoika oli perheelleen ”kuollut”, kun yhteys kotiin oli katkennut. Puhumalla kuolleista Jeesus viittaa yhteyden ja sosiaalisen riippuvuuden katkeamiseen. Omat vanhemmat ja sukulaiset eivät saattaneet Jeesuksen seuraamisen tai Jumalan valtakunnan julistamisen esteeksi.

Kolmas ilmoittaa halunsa seurata Jeesusta, mutta hänelläkin oli omat ehtonsa. Mikään ei saa mennä Jumalan kutsun edelle, ei edes niin tärkeät asiat kuin oman isän hautaaminen tai kotiväen hyvästeleminen! Tulee seurata Jeesusta, ennen kuin menettää mahdollisuutensa. Kotiväen hyvästeleminen saattaa olla vaarallista taakseen katsomista. Lastensa ajallista menestyksestä huolehtivat vanhemmat saattavat panna lapsensa kutsumuksen koetukselle ja saada hänet ”järkiinsä”.

Auraan tarttuminen viittaa Jumalan valtakunnan työhön lähtemiseen. Jumalan valtakunnan osallisuuteen pääsee pieni avuton lapsikin, mutta valtakunnan työ vaatii keskittymistä ja omistautumista. Jos katsoo taakseen, ei kyntöviilusta tule suoraa. Katse tulee suunnata edessä olevaan pisteeseen, että viilusta tulee suora, taakse tai sivuille vilkuillessa kyntöviilusta tulee kelvoton.

Valtakunnan työssä tulee kutsua muita uskomaan syntien anteeksisaaminen. Kirkon vanha katekismus vuodelta 1948 määrittelee synnin: ”Synti on sydämen luopumista Jumalasta.” Syntiä on kahdenlaista: perisynti eli Adamilta peritty, täydellisesti turmeltunut luontomme, joka on taipuvainen ja mieltynyt pahaan, sekä tekosynnit eli tästä turmeltuneesta sydäimestä nousevat teot, joilla rikotaan Jumalan tahtoa himoissa, ajatuksissa, sanoissa ja teoissa (Matt. 15:19). Luonnostamme

olemme erossa hänestä ja jatkamme näillä pahoilla teillä syntiä tekemällä. Jumalasta ei tarvitse erikseen irtisanoutua, riittää, että tekee syntiä. Jumala sanoo Moosekselle kansansa epäjumalanpalvoijista: ”– Minä pyyhin kirjastani kaikkien niiden nimet, jotka tekevät syntiä minua vastaan” (2. Moos. 32:33).

Se joka pysyy synnissä, ei pysy Kristuksessa eikä pelastavassa uskossa. Sellaiset eivät pääse Jumalan valtakuntaan: ”Ulkopuolelle jäävät koirat ja noidat, irstailijat, murhaajat ja epäjumalien palvelijat ja kaikki, jotka rakastavat valhetta ja noudattavat sitä” (Ilm. 22:15). Helvetti on iankaikkinen ero Jumalasta ja hänen autuaallisesta läsnäolostaan. Siellä on vain ikuinen ahdistus ja tuska eikä pieninkään toivon välähdys tuo lohdutusta kadoteuille.

Kun Jumala kutsuu, ei sovi viivyttellä. Kyse on iankaikkisesta elämästä ja kuolemasta. Entä jos Jumala ei enää myöhemmin kutsu? Entä jos myöhemmin ei enää kiinnosta seurata Jeesusta? Jos nyt tukahduttaa Jumalan puheen ja kutsun, tuleeko toista kertaa? Entä jos sydän paatuu eikä enää tunne mitään, vaan kulkee side silmillä kohti kadotusta? Toivoa on niin kauan kuin on elämää, mutta parannusta ei sovi jättää kuolinhetkeen. Emme voi tietää, kauanko meillä on jäljellä armonaikaa. Herran päivä ja viimeinen tuomio tulee yllättäen ja arvaamatta kuin varas yöllä (1. Tess. 5:2).

Tämän tekstin evankeliumi on siinä, että Ihmisen Pojalla ei ollut, mihin päänsä kallistaisi. Kristus tuli ihmiseksi, otti orjan muodon ja eli ihmisenä ihmisten keskellä. Vapaaehtoisesti hän pidättäytyi käyttämästä jumalallista voimaansa, paitisi kun hän tunnustei olensa olevansa luvattu Vapahtaja. Hän täytti täydellisesti lain eli Jumalan pyhän tahdon ja suostui meidän sijaisuhriksemme kuollessaan Golgatan keskeisimmällä ristillä. Siinä ko-

ko maailman synnit ovat sovitettu. Tämän syntien sovituksen jokainen saa uskoa itselleen. Jumala joka sinua kutsuu, tahtoo Sanassaan ja sakramenteissaan lahjoittaa sinulle tämän pelastavan uskon. Saat uskoa anteeksi kaikki pahat tekosi, laiminlyöntisi ja Jumalan vastustamisesi. Jeesuksen uhriveren turvaten saat luottaa, että pääset Jumalan valtakuntaan ja sinunkin nimesi on kirjoitettu elämän kirjaan. ●

Ville Kettunen

Tien raivaaja

LUUK. 1: 57–66

JUHANNUSPÄIVÄ, JOHANNES KASTAJAN PÄIVÄ 20.6.

Juudean vuoriseudulla koettiin mitä syvimmin inhimillisiä vaiheita mutta myös yliluonnollisen, Pyhän koskettamana olemista. Syvää inhimillisyyttä koettiin lapsen syntymässä, poikalapsen ensimmäisessä parkaisussa sekä jo iäkkään pariskunnan isyyden ja äitiyden kokemuk- sessa. He saivat lapsen, niin kuin enkeli oli luvannut. Sakariaasta ja Elisabetista oli aikaisemmin kerrottu, että he olivat Jumalan silmissä hurskaita ja elivät nuhteettomasti, mutta he olivat saaneet pojan syntymässä aivan erityisen kosketuksen elävältä Jumalalta.

Sakarias oli epäillyt Jumalan sanaa ja tullut mykäksi. Se oli psykofyysinen tila, mutta hänellä liittyi siihen tietoisuus yliluonnollisesta, Jumalan elävästä todellisuudesta heidän elämässään. Jumalan kosketus elämässä – sanan kosketus omassatunnossa tai aivan konkreettinen tapahtuma – luo tunnon Jumalan suuruudesta ja omasta pienuudesta. Se johtaa mielen herkkyyteen, nöyryyteen, kuuliaisuuteen ja haluun saada elää Jumalaa lähellä (vrt. Ps. 73: 28).

Myös Elisabet oli kokenut ihmeen. He- delmättömänä ja iäkkäänä hän oli saanut

tulla raskaaksi. Siinä oli inhimillistä täyttymystä ja sen ajan yhteiskunnassa koettavan häpeän poistumista (Luuk 1: 26), mutta myös hämmästyä. Mahdoton tuli mahdolliseksi.

Jumalan ihmeiden kokeneina ja pyhyyden kosketuksen saaneina heille oli luonnollista, että he noudattivat Jumalan tahtoa. Vastoin perinnettä ja yleistä mielihyvästä lapselle ei annettu nimeä Sakarias isän mukaan vaan Johannes Jumalan käskyn mukaan. Kun näin oli tehty, Sakarias sai vapautuksen: hänen puhekykynsä palasi. Elämä palasi entiselleen, mutta sydän oli uudistunut.

Se, miten naapurusto eli mukana Sakariaan ja Elisabetin elämän käännekohdassa, muistuttaa Uuden testamentin kuvaaman uskon seurakuntakeskeisyydestä. Eurooppalainen valistuksen jälkeinen yksilökeskeisyys on vierasta esimerkiksi paavalilaiselle kristillisyydelle. Me voisimme tietoisesti pyrkiä opettelemaan seurakuntayhteyden vaalimista, jolloin ystäväpiirin rajat ylittäen uskovien kesken voitaisiin kantaa toinen toistensa kuormia ja iloita, riemuita ja kiittää yhdessä toisten kanssa ilosta ja onnesta. Yhden suru voi tulla yhdessä kannettavaksi ja yhden ilo ja kiitollisuus voi tulla yhteiseksi voimaksi. Kuoreensa sulkeutuneelle luonteelle siinä on opetelmista.

Sakarias ja Elisabet eivät voineet tietää Jumalan suunnitelmaa Johanneksen elämälle. Erakko, totuuden julistaja, jonka julistus jakoi ihmiset asettumaan puolesta ja vastaan, sekä lopuksi väkivaltainen kuolema Herodeksen surmattamana! Siinä oli Jumalan antama tie, jolle kuulisuus vei Johanneksen. Se oli Johanneksen elämän tarkoitus.

Jumalan tiet ovat ennalta salattuja, mutta mitä me muuta tahtoisimme kuin saada kulkea hänen tahtonsa teitä! Niillä teillä voidaan kokea rauhaa, jonka Jeesus

antaa (Joh. 14: 27), mutta myös monenlaisia ahdinkoa (Ap. t. 14: 22). ●

Erkki Lehtonen

Hollolan eläkkeellä oleva
kirkkoherra, rovasti

Kadonnut ja jälleen löytynyt

MATT. 9: 9–13

4. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 21.6.

Raamatun mukaan ihminen on eksynyt pois Jumalan luota ja joutunut kadoksiin. Jumala tahtoo kuitenkin etsiä kadonneet ja palauttaa heidät yhteyteensä. Vanhassa testamentissa verrataan kadotetussa tilassa olevaa ihmistä eksyksissä olevaan lampaaseen. Yksinäinen lammas on avuton ja alttiina monenlaisille onnettomuuksille. ”Me harhailimme eksyneinä kuin lampaat, jokainen meistä kääntyi omalle tielle” (Jes. 53:6). Jumalalle olisi ollut mahdollista antaa ihmisten mennä menojaan. Olihan syntiin lankeaminen ja sielunvihollisen matkaan lähteminen heidän oma valintansa. Paha sai meistä hallintavallan. Hän on väkevä, mutta vieläkin väkevämpi on Jumalan rakkaus. Se on täydellinen, eikä Jumala siksi voinut jättää hajallaan olevia ja kadonneita väkevän kuoleman valtaan. Hän tuli meidän auttajaksemme, vallatakseen meidät takaisin itselleen, kutsuakseen meitä takaisin luokseen ja antaakseen meille iankaikkisen elämän.

Jumalan valtakunta toteutuu täydellisenä vasta tämän elämän jälkeen. Se ei ole kuitenkaan kaukana meistä, sillä Jeesuksen mukana se on jo nyt meidän ulottuvillamme. Hän sanoi: ”Tehkää parannus, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle” (Matt. 4:17). Hän tuli ”etsimään ja pelastamaan sitä, mikä kadonnut on” (Luuk. 19:10). Hän on hyvä paimen, joka on lähetetty kadonneitten lammasten tykö. Jeesuksen vertaukset kadonneesta lampaasta, hukkaan joutuneesta hopearahasta ja tuhlaajapojasta osoittavat Jumalan

rakkauden kadonneita kohtaan. Sellaisia me kaikki olemme, ja juuri meitä hän tuli voittamaan takaisin itselleen.

Tämän sunnuntain evankeliumissa näemme Jeesuksen Vapahtajana, joka kutsuu luokseen syntisen ja täyttää hänen elämänsä uudella ilolla. Kutsutun nimi on Matteus. Hänestä tuli Jeesuksen apostoli, joka ilmeisesti kirjoitti nimellään varustetun evankeliumin. Uudessa testamentissa on kolme apostoliluetteloa, Matteuksella, Markuksella ja Luukkaalla ja niissä kaikissa mainitaan Matteus. Nämä kolme evankeliumia kertovat myös, kuinka Matteus kutsuttiin hänen istuessaan tulliasemalla Kapernaumissa. Matteus kutsuu publikaania suoraan ”Matteukseksi”, ja Markus käyttää hänestä nimeä ”Leevi, Alfeuksen poika”. Luukas kutsuu häntä Leeviksi. Matteus ja Leevi ovat siis sama henkilö.

Jeesus ei kaihtanut kutsua apostoliksi sen niin ylenkatsottua ihmistä, kuin mitä publikaanit olivat kansan silmissä. He olivat usein samassa rintamassa köyhien pienviljelijöiden tai päivätyöläisten kanssa, sillä heidän ei ollut helppo elää fariseusten säädösten mukaan, ja siksi he olivat syntisiä. Publikaanit eli veronkantajat olivat usein näitä puutteellisilla teoilla varustettuja syntisiä. He jopa mielenosoituksellisesti vähät välittivät siitä, mitä fariseukset sanoivat. He joutuivat ostamaan veronkanto-oikeutensa ja liikemiehinä pyrkivät saamaan voittoa työstään. He eivät voineet sulkea tulliasemaansa sapatina tai vältyä koskemasta esineisiin ja kohtaamasta ihmisiä, jotka saastuttivat juutalaiset. Surullista kaikessa tässä oli kuitenkin se, että kansaa opetettiin vastoin Jumalan sanaa. Teot tai niiden puuttuminen eivät tee ketään syntiseksi tai synnittömäksi. Kaikki ihmiset ovat syntisiä ja voivat pelastua vain syntien anteeksiantoon uskomalla.

Jeesuksesta sanotaan, että ”hän tiesi itse, mitä ihmisessä on” (Joh. 2:25). Hän

saattoi jonkin verran tuntea Matteusta etukäteen. Kapernaum oli siihen aikaan Jeesuksen kotikaupunki. Se mitä hän erityisesti näki Matteuksesta, oli tämän sisäinen valmius lähteä hänen seuraansa. Mies oli ehkä kauan tuntenut kaipuuta elämään, joka antaa enemmän kuin ainainen rahojen kerääminen. Ehkä synti painoi hänen tuntoaan ja hän kaipasi anteeksiantajaa siihen, mitä kukaan ei voi itse pyyhkiä pois. Ehkä hän tunsikin olevansa eksynyt lammas monien vaarojen keskellä.

Ehkä Matteus oli jonkin verran etukäteen tuntenut Jeesusta ja kuullut hänen kutsuvaa puhettaan. Kutsun saatuaan hän nousikin heti ja seurasi Jeesusta. Sen jälkeen hän valmisti pidot Jeesukselle, joihin kutsuttiin monta ”publikaania ja syntistä”. Markus huomauttaa, että monet heidän kaltaisensa seurasivat Jeesusta ja tulivat pitoihin mielellään. Noissa pidoissa Jeesus lausui tunnetut sanansa: ”Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. En minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä parannukseen.”

Matteus on esimerkki kenelle tahansa siitä, miten Jeesuksen kutsuun tulisi vastata. ”Etsikää Herraa silloin, kun hänet löytää voidaan” (Jes. 55:6). Tunnustuskirjat toteaa: ”Totta kai Jumala tietää myös sen ajan ja hetken, jolloin itse kukin saa kutsun ja kääntyy; Jumala on sen myös määrännyt.” Koko meidän elämämme on Jumalan antama armollinen aika, jolloin saamme kääntyä Jeesuksen puoleen. Hän sovitti omalla kärsimisellään ja kuolemallaan meidän syntimme. Syntien anteeksianto ja siihen uskominen on aina ajankohtainen asia. Mutta koska emme tiedä huomisesta mitään, Raamattu korostaa tämän päivän tärkeyttä.

Matteuksen elämästä ei kerrota kovin paljon. Se mainitaan, että hän oli niiden opetuslasten joukossa, jotka Jeesuksen taivaaseen astumisen jälkeen kokoontuivat Jerusalemissa olevan talon yläsaliin

rukoilemaan. Sieltä lähti liikkeelle maailmanlaajuinen lähetystyö. Matteuksen ja muiden apostolien suuri tehtävä ei ollut kertoa itsestään vaan Vapahtajasta. Hänkään ei etsinyt omaa kunniaansa, vaan lähettäjänsä, Isän kunniaa. ●

Antti Herkkola

Armahtakaa!

LUUK. 13: 1–5

5. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 28.6.

Luin päivän perikoopin monta kertaa miettien, millä tavoin se liittyy sunnuntain aiheeseen Armahtakaa. Jostain syystä en oikein löytänyt yhtymäkohtaa armah-tavaisuudelle ja Luukkaan tallentamille traagisille tapahtumille Jerusalemin temppelissä ja Siloan lammikolla. Sitten ymmärsin tai ainakin uskoin ymmärtäväni, miksi tämä teksti on valittu tälle sunnuntaille. Armahtaminenhan on tuomion lausumisen vastakohta. Se, joka asettuu toisen yläpuolelle ja sieltä käsin jakelee tuomioitaan, on moralisti ja toimii väärin, ilman rakkautta.

Armahtaminen on vaikeaa, myös itsensä armahtaminen. Sitä vastoin tuomitseminen käy meiltä kuin vettä vaan, helposti, luonnostaan. Meissä jokaisessa asuu pieni moralisti, joissakin vähän suurempikin. Italialainen elokuvaohjaaja **Vittorio De Sica** lienee ollut aika lailla oikeassa todetessaan, kuinka ”moraalisessa närkästyksessä on useimmiten 2 prosenttia moraalialia, 48 prosenttia närkästyä ja 50 prosenttia kateutta.” On helppo lausua kovia sanoja muista ja muille, olla aina oikeassa, tietää muiden todelliset vaikuttimet ja ymmärtää Jumalan salatut tiet.

Kenties Jeesuksen luo tulleet ihmiset ajattelivat sydämessään, että Pilatuksen surmattamat ihmiset olivat jollakin tavalla ansainneet kovan kohtalonsa. Pilatuksen nimittäin tiedetään pelänneen Jerusalemiin vuosittain tulevia galilealai-

sia pyhiinvaeltajia. Galilea oli seloottien eli kiivailijoiden puolueen vankkaa kannatusaluetta, ja siitä syystä galilealaisilla saattoi olla salahankkeita Roomaa vastaan. Pilatuksen nimiin pantu veriteko temppelissä saattoi liittyä tällaiseen salahankkeeseen, jonka maaherra kukisti verisesti. Tai sitten kyseessä oli pelkkä huhu, jonka todenperäisyydelle ei ollut näyttöä. Tapausta ei nimittäin löydy muista lähteistä, mutta se sopii hyvin siihen kuvaan, jonka historia antaa Pontius Pilatuksesta. Maaherra oli tunnettu julmuudestaan.

Miksi ihmiset halusivat kertoa tapauksesta Jeesukselle? Omaa paremmuuttaan osoittaakseenko? Yleisen käsityksen mukaanhan onnettomuus oli rangaistus synnistä. Koska roomalaiset pakanat surmasivat nämä galilealaiset temppelissä, sen täytyi merkitä, että he olivat erityisen suuria syntisiä. Ehkä kertojat olivat Juudeasta, peräti pääkaupunkiseudulta, joten he siis olivat kunnan kansalaisia. Emme voi olla huomaamatta sitä tyytyväistä virnettä, mikä kertojien kasvoilta loisti. ”Me sentään olemme toista maata!”

Vai oliko kerrottu tapaus huolellisesti viritetty ansa Jeesukselle? Jos Jeesus tuomitsi Pilatuksen teon, häntä syytettäisiin esivaltaa vastaan nousemisesta. Jos taas Jeesus hyväksyisi ilmiselvän vääryyden, hänen kansansuosionsa olisi menettänyt.

Jeesus ei astu miinaan. Jeesus ei vastaa kyllä tai ei, vaan siirtää keskustelun aivan toiselle tasolle ottaen puheeksi tapauksen, joka lienee ollut tunnettu kuulijoille. Kenties kahdeksantoista henkeä surmanneen tornin kaatuminen Siloassa liittyi sekin Pontius Pilatuksen toimiin. On nimittäin arveltu, että kyseinen onnettomuus liittyi akveduktin eli korkeiden holvikaarrien päällä kulkevan vesijohdon rakentamiseen. Pilatuksen tiedetään ottaneen temppelirahastosta varoja Siloan lammiolta Jerusalemiin kulkevan vesijohdon

rakentamista varten. Mahdollisesti tällaisella työmaalla oli tapahtunut onnettomuus. Korkea kannatintorni oli kaatunut ja surmannut kahdeksantoista juutalaista rakentajaa.

Olivatko Pilatuksen surmattamat pyhiinvaltajat ja Siloan tornin murskaamat juutalaiset syntisempiä kuin muut, Jeesus kysyy ja vastaa itse: ”Eivät olleet.” Turha on siis osoitella ylviivistosta muita sormella, sillä samalla kolme sormea näyttää osoittelijaa itseään ja yksi Jumalaa. Olemme kaikki samassa veneessä, veneessä, joka hukkuu, ellei apu tule ulkopuoleltamme.

Närkästyneen moralistin ja itseään muita parempana pitävän ulkokultaisen kohdalla pätee Jeesuksen vakava muistutus, jonka hän toistaa kaksi kertaa: ”Ellette tee parannusta, niin samoin te kaikki hukutte” (j. 3, 5). Ilman parannusta, mielenmuutosta, suunnan kääntymistä ja Jumalan tykö palaamista tilanteemme on toivoton. Jos ihminen jatkaa elämäänsä pois päin Jumalasta ja Vapahtajasta, sen tien päässä odottaa kadotus, iankaikkinen ero Jumalasta.

On tärkeää puhua parannuksen välttämättömyydestä, koska Jeesuskin puhuu siitä. Mutta yhtä tärkeää on muistuttaa kuulijoille, että kyseessä ei ole itsensä parantelu, ei mikään ryhtiliike, jossa lihasvoimin ja lihan voimin tehdään töitä, että elettäisiin vähän siivommin. ”Todellinen, oikea parannus”, kuten kristinoppimme (1948) Augsburgin tunnustusta lainaten sanoo, ”ei oikeastaan ole muuta kuin katumusta ja vaivaa eli peljästyksiä synnin vuoksi sekä samassa kuitenkin uskomista evankeliumiin ja synninpäästöön, että synti on anteeksi annettu ja armo Kristuksen kautta saatu, joka usko taas lohduttaa ja tyydyttää sydämen. Sitten on myös seuraava elämän parannus ja synnin jättäminen, sillä näiden tulee olla parannuksen hedelmiä.”

Miten on meidän parannuksemme laita? Suostummeko tulemaan syntiemme kanssa joka päivä, vuodesta toiseen, Vapahtajamme ristin luo? Suostummeko elämän parannukseen, jokapäiväiseen taisteluun syntiä vastaan, ristin tiellä kilvoitteluun, lähimmäisen rakastamiseen?

Jos parannuksemme laita on niin ja näin, niin aina voi aloittaa alusta. ”Lähde aina tielle äläkä välitä siitä, miten huoleton, hidas ja syntinen olet, vaan pidä pääasianasi, jopa ainoana ja kaikkienasi, Kristuksen luokse tulemista. Menettele edelleen näin yksinkertaisesti ja palaa tähän aina uudestaan. Silloin harjoitat parannusta ja saat tietämättäsi Herralta kaiken, mitä elämään ja autuuteen tarvitaan.” (Jonas Lagus: *Evankeliumin ääni.*) ●

Jari Nordman

Rovasti, aluejohtaja,
Suomen Raamattuopisto

Ne kaksitoista

MARK. 3: 13–19

APOSTOLIEN PÄIVÄ 5.7.

”Nämä kaksitoista Jeesus kutsui...” Perussanoman toimesta ilmestyi 25 vuotta sitten amerikkalaisen **Leslie B. Flynnin** kirja *Ne kaksitoista*. Tässä Raamattukirjaston alkupuolen niteessä, jota hyödynän tässä tekstintarkastelussa, tohtori Leslie Flynn kuvaa mielenkiintoisella tavalla kahtatoista apostolia, lähettilästä, joiden nimilista esiintyy tekstissä. Keitä he olivat? Mitä heistä tiedetään, ennen kuin Jeesus kutsui heidät? Miten Jeesuksen seurassa vietetyt vuodet vaikuttivat heihin? Mitä opimme heistä ajatellen tämän päivän kristillistä kirkkoa ja evankeliumin eteenpäin viemistä? Onko misio edelleen sama vai onko se muuttunut ajan myötä?

Miksi juuri kaksitoista? Miksei enemmän tai vähemmän? Evankeliumithan

kertovat että aika ajoin väkeä oli runsaasti, tungokseen asti. Eräässä vaiheessa Jeesus lähettikin 70 seuraajaansa opettamaan, parantamaan ja ajamaan ulos pahoja henkiä, ikään kuin harjoitusmatkalle. Mutta kaikki evankeliuminkirjoittajat painottavat sitä, että tuo kahdentoista ryhmä omaisi Jeesuksen antaman, valtuuttaman erityistehtävän. Nimiluettelo kahdestatoista löytyy useasta UT:n kohdasta, hiukan erilaisin versioin johtuen käytössä olleista kaksoisnimistä.

Kaksitoista on Raamatussa merkityksellinen luku. Jumalan valittu kansa jaettiin kahteentoista sukukuntaan. Kerran tulee Ilmestyskirjan mukaan olemaan kaksitoista valtaistuinta Israelin sukukuntien tuomitsemiseksi, kaksitoista helmiporttia uudessa Jerusalemissa, kaksitoista kaupungin perustusta. Kaksitoista on maailman luku neljä kerrottuna kolminaisuuden luvulla kolme symbolisoiden Jumalan puuttumista ihmiskunnan elämään. Ne kaksitoista Jeesuksen valitsemaa toimivat vielä alkuseurakunnassa yhdessä, kunnes sitten vainojen myötä ja Jumalan ohjaamina hajaantuivat lähettälään missiota täyttämään ympäri silloista maailmaa.

Olivatko nuo 12 Jeesuksen itse huolella, rukouksin valitsemaa miestä poikkeusyksilöitä, uskossa ja käytännön töissä erityisavuja omaavia henkilöitä? Eivät todellakaan. Evankeliumit kuvaavat apostolit aivan tavallisiksi ihmisiksi epätäydellisyyksineen ja heikkouksineen. Esi-merkkejä sellaisesta löytyy helposti. Ammattikalastajatkin pelkäsivät myrskyä. Kerta toisensa jälkeen he riitelivät asemastaan ja tärkeydestään. Getsemanessa he vaipuivat uneen, vaikka heitä oli pyydetty valvomaan ja rukoilemaan. Kaksi joukosta tahtoi polttaa tuhkaksi kaupungin, joka ei ottanut harjoitusmatkalaisia vastaan. Kun Jeesus vangittiin, kaikki pötkivät pakoon.

Tällaisen ryhmän erilaisia persoonia Jeesus valitsi. Ja valinta oli nimenomaan Jeesuksen. ”Te ette valinneet minua, vaan minä valitsin teidät.” Aloite oli Jumalan – kuten se on edelleenkin. Uuden testamentin kreikan kielessä apostoli oli henkilö, joka oli lähetetty julistamaan määrättyä sanomaa korkeamman auktoriteetin käsystä. Teosana *apostolee* tarkoittaa kirjaimellisesti ’lähettää matkaan’. Eräällä turistimatalla Kreikan Patmos-saarella sain käyttööni sähköpostin toimittamista varten tietokoneen, jonka ohjelmissa oli vain kreikkalaiset aakkoset, jotka poikkeavat meidän kirjaimistostamme. Löysin viestin kirjoitettuani ohjelmasta nykyreikassankin käytössä olevan sanan *apostolee*. Painoin näppäintä ja niin sähköposti siirtyi oikeaan paikkaan.

Uudessa testamentissa on sille apostoliudelle, jonka Jeesus asetti, eli apostolin erityistehtävälle, selvästi tietyt edellytykset. Ensimmäinen oli Jeesuksen aloite, valinta. Toiseksi apostolit seurasivat Jeesusta koko hänen julkisen toimintansa ajan. He olivat myös niitä, jotka näkivät Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen. Apostolit oli se joukko, joka määrittä kirkon opillisen perustuksen. Jeesushan käski oppilaitaan pysymään hänen opetuksessaan; Pyhä Henki johti heitä kaikkeen totuuteen. Myöhempien vuosisatojen kristityt liittyivät kaanoniin eli meidän Uuteen testamenttiin vain ne kirjoitukset, jotka tiesivät lähteneen apostolien tai heidän lähimmän vaikutuspiirinsä käsistä. Apostolit jatkoivat näin VT:n profeettojen aloittamaa Jumalan arvovaltaisen ilmoituksen välittämistä.

Jumalan erityiskutsusta – vaikkei täytänytäkään kaikkia äsken mainittuja edellytyksiä – apostolien arvovaltaiseen joukkoon sai liittyä vielä Saulus, josta tuli pakanoiden apostoli Paavali. On viisasta säilyttää tämä apostolin arvonimi UT:n mainitsemilla henkilöillä. Toki apostolien

keskeinen julistustehtävä, evankeliumin eteenpäin saattaminen, jatkuu. Apostolien teothan on vielä kesken. Vielä on saavuttamattomia ihmisiä, kansojakin.

Markuksen evankeliumin tallentama nimilista apostoleista hiukan vaihtelee eri evankeliumeissa ja Paavalin kirjeissä. Henkilöt ovat kuitenkin samat. Avaimen vaihtelevuuteen antaa saarnateksti, joka kertoo sekä Simonin että Johanneksen lisänimestä – molemmat Jeesuksen itsensä antamia. Kaikissa luetteloissa ensimmäisenä mainitaan juuri Simon, joka oli veljensä Andreaan kanssa Joonan nimisen isän poika, ammattikalastaja. Pietarina, kalliona, apostolilistan ykkönen yleensä tunnetaan.

Pietari tarvitsi runsaasti Jeesuksen, valitsijansa, kärsivällistä opetusta ja ohjausta. Vaikka hän oli luontainen johtaja, hän tarvitsi pitkän, koko elämän kestävän koulutuksen siitä, mitä on Jumalan valtakunta ja miten seurakuntaa, kutsuttujen joukkoa, johdetaan. Pietari jos kuka tarvitsi myös yksityisopetusta. Sitä hän sai erityisesti Mestarinsa häpeällisen kielitämisen jälkeen. Yhtä monta kertaa kuin kielto oli tapahtunut, Jeesus kysyi ylösnousemuksen jälkeen rantakalan äärellä: Rakastatko sinä minua? Helluntain jälkeen kielittäjä-Pietarista kasvoi *petra*, kallio, johtaja.

Yhtä lailla inhimillisuus, epätäydellisyys, näkyi myös muissa Markuksen nimilistan henkilöissä. Johannes ja Jaakob, Sebedeuksen pojat, olivat luonteeltaan kaikesta päätellen tulisia, siksi Jeesuksen antama lisänimi heille oli Boanerges, ”Ukkosenjyrinän pojat”. Eräässä vaiheessa poikien äiti esitti, että näille pojille olisi syytä antaa hyvät asemat eli ministerinsalkut tulevassa Jumalan maallisen valtakunnan hallinnossa. Näin vähän hän – kuten poikiansakaan – ymmärsi tuossa vaiheessa Jeesuksen tehtävää. Myöhemmin Jaakob-apostolista tuli ensimmäinen

marttyyri 12 joukosta; ukkosenjyrinän pojasta puolestaan rakkauden apostoli, joka eli oppilaitten joukosta kaikkein pisimpään.

Filippuksesta ja Bartolomeuksesta emme muutamana mainintaa lukuun ottamatta paljoa tiedä. Filippus oli Jeesuksen esittelijä eräissä tilanteissa, hän rohkaisti ihmisiä Jeesuksen luo, kuten teki myös Andreas. Matteus oli aikaisemmalta ammatiltaan huonomaineinen tullimies, jonka Jeesus kutsui työpöytänsä äärestä. Toinen Simon-niminen joukosta oli Kananeus, jota kutsuttiin myös taustansa vuoksi Kiivailijaksi. Hän oli zelootti, Rooman imperiumia vastustavan joukon jäsen. Hänetkin Jeesus kesytti oman rauhan armeijansa taistelijaksi. Myös Tuomas mainitaan. Hänet muistamme epäilijäksi, kyseenalaistajaksi. Hänen ansiostaan meillä on UT:ssa sana: ”Autuaita ovat ne, jotka uskovat, vaikka eivät näe.” Ja listan lopussa on vielä Juudaksen nimi. Muista UT:n Juudaksista erotukseksi hänellä on yleensä aina kotipaikasta, Keriotista, johtuva lisänimi Iskariot. Hänkin oli yksi Jeesuksen itsensä valitsemista. Varsin pian opetuslapseuden alkuvaiheessa hänen tiensä alkoi kuitenkin kulkea liukuvaa, pettävää tietä alaspäin kohti lopullista tuhoa. Hän ei löytänyt toisen pettäjän Pietarin tietä Jeesuksen silmien eteen vaan vei katumuksensa väärään kohteeseen.

Tekstin alussa kerrotaan olennaisen tärkeä asia apostolien tehtävän ja kutsumuksen luonteesta. Vuorella viettämänsä rukoushetken jälkeen Jeesus käski luokseen ne, jotka oli valinnut. Eli hän kutsui, otti lähelleen oppilaansa, voisi sanoa intensiivikoulutukseen. Tämä asia painottuu vielä seuraavassa virkkeessä: Nämä kaksitoista Jeesus kutsui olemaan kanssaan lähettääkseen heidät... Tuota intensiivijaksoa kesti noin kolme vuotta. Välillä oli käytännön harjoittelua.

”Kutsui olemaan kanssaan.” Tämä on tärkeää. Paavalikin kutsuttiin lähiopetusjaksolle Damaskon kääntymiskokemuksen jälkeen useaksi vuodeksi Kuolleenmeren takaiseen Arabiaan tutkimaan pyhiä kirjoituksia uusin silmin. Samanlaista Jeesuksen kanssa viipymistä tarvitsee jokainen. Olemme kasteemme perusteella hänen seuraajikseen kutsuttuja. Tarvitsemme – kuten tuttu kastekäsky edellyttää – kuitenkin jatkuvaa opetusta siitä, mitä Jeesus on käskenyt meidän pitää. Kasteen lahjasta vieraantunut tarvitsee heräämistä, Jeesuksen kutsun uudelleen hyväksymistä ja hänen puoleensa kääntymistä, armon vastaanottamista. Sen myötä alkaa Jeesuksen kanssa oleminen, mikä on hänen sanansa tutkimista, sen mukaan ojentautumista, seurakunnan keskellä ja myös maailmassa kristittynä kilvoittelua. Matkaeväänä on usein tarjolla Jeesuksen kohtaaminen ehtoollisessa.

Itsensä kanssa olevat eli seuraajansa Jeesus edelleen myös valtuuttaa ja lähettää. Apostolinen sanoma, uskontunnustuksemme kiteytetty, on uskottu Kristuksen kirkolle. Apostolin erityisviran haltijoita ei enää ole, mutta on evankelista, profettoja, opettajia, paimenia, erilaisia seurakunnan palvelijoita. Kaikki ovat yhtä lailla lähetettyjä. Tehtävää on miehille ja naisille, nuorille ja vanhoille. Jeesuksen mainitsema saarnaaminen sisältää sekä sanallista todistamista ja julistamista että myös palvelua käten töin, koko ihmisen auttamista ja kohtaamista. ●

Reijo Huuskonen

Rakkauden laki

LUUK. 6: 27–31

7. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 12.7.

Pidän turhana kysymystä siitä, oliko Jeesuksen puhe Luukkaan tasaisella paikalla, johon tämä perikooppi kuuluu, ja Mat-

teuksen vuorisaarna sama vai olivatko ne kaksi eri puhetta samoista teemoista. Edellinen vaihtoehto on mahdollinen huolimatta siitä, että paikka vaikuttaa risti-riitaiselta. Perimätiedon mukaisella vuorisaarnan vuorella Gennesaretin järven luoteisrannalla on rinteen puolivälissä tasainen paikka, jonka ympärillä voi olla tuhansiin nouseva ihmisjoukko kuuntele-
massa sillä seisovan ihmisen voimakasta ääntä kuin amfiteatterissa. Toisaalta jokainen saarnatoimintaa harjoittanut tietää, että samoja puheita ja teemoja voidaan käyttää useitakin kertoja eri tilanteissa. Puheen yksityiskohtien erilaisuus voi viitata jälkimmäiseen, mutta edellisen mahdollisuuden perustelee **Craig Evansin** artikkeli viime *Perustan* numerossa. asiallisesti Myös eri vivahtein ja yksityiskohdin välitetyt Jeesuksen puheet voivat nousta yhteisestä alkuperäisestä taustasta. Asia ei sinänsä ole tärkeä, sillä on oikein lukea molempien evankelistojen välittämiä sanoja Jeesuksen meille antamana viestinä.

Jeesus kehottaa radikaaliin rakkauteen, sellaiseen, joka ”ei ole tästä maailmasta”. Osa meistä ihmisistä tuntee koko ikänsä nahoissaan sen, miten alistuminen toisten tahtoon ja itseen kohdistuvan vääryyden hyväksyminen, se ettei aseta rajaa sille, miten itseä saa kohdella, vammauttaa elämää. Tähän on saatettu johtaa jo varhaisessa kasvatuksessa. On kuitenkin eri asia opetella suhtautumaan Jeesuksen opettamalla tavalla sitten, kun on ensin omaksuttu aidoksi minuuden perustaksi terve itsetunto ja ihmisarvo siihen kuuluvine oikeuksineen. Tämä perustuu Jumalan luomistyöhön. Kun se on itseltään selvä osa luonnollista identiteettiä, on mahdollista suhtautua vihamielisesti käyttäytyvään tai suuressa tarpeessa olevaan lähimmäiseen Jeesuksen opettamalla tavalla. Silloin se ei ole heikkoutta, minuuden murenemista, vaan suuruutta ja vahvuutta. Rajojen asettaminen säilyy

koko ajan omissa käsissä. Tällainen asenne antaa mahdollisuuden myös tuon toisen ihmisen paranemiseen. Hänellä on mahdollisuus kokea se omantunnon polte, joka Paavalin sanoilla ilmaistuna on kuin tuliset hiilet pään päällä. Paavali kirjoittaa asiasta täysin samassa linjassa Jeesuksen sanojen kanssa (Room. 12:17–21).

Sekä Jeesuksen sanoissa että Paavalilla ajatus kulkee kahdella linjalla. Yhtäältä polttopisteessä on vihamielinen suhtautuminen ja käyttäytyminen, jonka kohteeksi voidaan joutua ja jota Jeesus ja Paavali käskevät sietämään. Toisaalta myös aidosti puutteessa ja tarpeessa oleva, joka tulee pyytämään tarpeensa ajamana ja jolle meidän tulee antaa ilman, että toivomme saavamme takaisin.

Jeesus nivoo nämä asennettamme ja suhtautumistamme koskevat kehotukset kultaisen säännön eettisen perusmallin yhteyteen. Malli on tuttu suurin piirtein kaikista maailman uskonnollisista ja filosofisista järjestelmistä. Omalle tasolleen Jeesuksen ilmaisema kultainen sääntö nousee aktiivisen luonteensa vuoksi. Kun yleinen linja muualla on erilaisin vivahtein passiivinen negatiivisesta toiminnasta pidättäytyminen: ”Älä tee toiselle sitä, mitä et tahdo hänen tekevän sinulle”, on Jeesuksen malli aktiiviseen toimintaan kehottava: ”Tehkää sitä, mitä toivotte teille tehtävän.” Jonkinlainen ongelma kultaisen säännön suoraviivaisessa toteuttamisessa ilmenee **Bernard Russellin** ilmaisemassa ajatuksessa siitä, että ihmisillä on erilainen maku. Emme voi tyrkyttää ihmisille suoraan sitä, mitä itse pidämme hyvänä, koska jonkun toisen mielestä se ei ole hyvää, vaan pahaa. Siksi sääntöä voidaan kehittää muotoon: kohtele toista siten kuin hän toivoo, niin kuin toivot sinuakin kohdeltavan siten kuin sinun tarpeesi ja toiveesi edellyttävät.

Tämä jakso alkaa Jeesuksen erikoiselta kuulostavalla ajatuksella: ”Teille, jotka

minua kuulette, minä sanon.” Se herättää kysymyksen, tarkoittaako hän sitä, että kristillisen moraalin ydin ei ole tarkoitettu sellaisenaan universaaliksi, yhteiskunnallisen toiminnan malliksi. On perusteltua ajatella, että on ero henkilökohtaisen ja yhteiskunnallisen moraalien välillä. Valtio ei voi lähteä toteuttamaan vääryyden hyväksymisen linjaa. ”Älkää tehkö pahalle vastarintaa” tuhoaa yhteiskunnan, jos sitä sovelletaan lain säädäntöön ja käyttöön. Mutta yksilön on sitä tarkoitus soveltaa suhteessaan toisiin ihmisiin. ●

Arno Toivanen

Kasvojen kirkkauden viesti

LUUK. 9: 28–36

KIRKASTUSSUNNUNTAI,
KRISTUKSEN KIRKASTUMISEN
PÄIVÄ 19.7.

Nykysuomalaisille on tarpeen avata *kirkastus*-sanan raamatullista asiayhteyttä. *Kirkas/kirkastettu* tuonee monelle mieleen Koskenkorvan, Viru Valgen tai sitten Kiteen turistituotteen. Lopen Aitoon kylällä pidettiin ainakin ennen vanhaan kirkastusjuhlat, mutta se ei ollut hengellinen kesätapahtuma, jollainen kyllä järjestetään edelleen vuosittain kirkastussunnuntaina Heinävedellä. Tänä jumanpalvelukseen kokoontuneille on varmaan näistä päivän miellelyhtymistä hyvä hieman puhua.

Kirkastussunnuntain evankeliumissa kerrottu Jeesuksen muodonmuutos vuorella oli paikalla olleille niin ainutlaatuinen ja vaikuttava, että kaikki synoptikot toistavat sen. Myös vanha Pietari muistelee sitä kirjeessään (2. Piet. 1:16–18). Johannes ei jostakin syystä palaa tuohon tapahtumaan, mutta hän käsittelee kirkastumisteemaa muuten (Joh. 17). Evankelistojen tallentamista yksityiskohdista on päätelty, että Jeesuksen ihmeellinen, hetken kestänyt kasvojen ja vaatteiden

sädehtiminen tapahtui Hermon-vuorella, jossa oli tilaa ja yksityisyyttä riittävästi.

Kirkastusvuori asettuu yhdeksi tärkeäksi lenkiksi pelastushistorian tapahtumien ketjussa. Jo Jeesuksen kasteen yhteydessä taivaasta kuului ääni: ”Sinä olet minun rakas Poikani; sinuun minä olen mieltynyt.” Sama ilmoitus kuultiin kirkastusvuoren pilvestä, nyt opetuslapsille osoitettuna. Ja kun Jeesus palasi helatorstaina Isänsä luo taivaaseen, niin ikään pilvi vei hänet katsojien näkyvistä. Siinä yhteydessä kuultiin lupaus: ”Tämä Jeesus – – tulee kerran takaisin samalla tavoin kuin näitte hänen taivaaseen menevän” (Ap. t. 1:11). Maantieteellisesti kirkastusvuori sijaitsi Jeesuksen toiminnan pohjoisessa ääripäässä; siitä alkoi kulku kohti etelää, Jerusalemissa odotavaa Via Dolorosaa.

Kirkastumisteema vuorineen, pilvineen ja muodonmuutoksineen ei rajoitu kuitenkaan Uuteen testamenttiin, vaan sillä on vahvat juuret Vanhassa testamentissa. Tämän pyhän VT:n lukukappalet kertovat tästä sillasta. Kannattaakin hyödyntää ja laajentaa saarnan raamatullista tutkistelua VT:n aarteistoon. Nimittäin sieltä avautuu runsaasti Messias-typologiaa ja esikuvia.

Autiomaan palavassa pensaassa Mooses kohtasi itse Herran Jeesuksen. Moosekselle ilmoitettiin Jumalan pyhin nimi: Jahwe – Minä olen... (2. Moos. 3). Senhän Jeesus otti huulilleen kerta toisensa jälkeen. Samassa autiomaassa Jumala johdatti kansaansa päivällä pilvenpatsaana, yöllä tulen kajona. Kun Mooses kohtasi Siinain vuorella Herran kirkkauden, hänenkin kasvonsa alkoivat säteillä. Ja kun hän sitten opetti Aaron-veljeään siunaamaan kansan, hän sisällytti siihen Jumalan kasvojen kirkastumisen: ”Herra kirkastakoon sinulle kasvonsa ja olkoon sinulle armollinen...” (4. Moos. 6:24–25). Herran siunauksen kuullessamme ja siihen sulkeutuessamme me pyydämme, että Jeesus Jumalan kasvoina

tulisi meille tunnetuksi ja että hän itse olisi kanssamme.

Ei ihme, että nimenomaan Mooses oli se, joka ilmestyi Jeesuksen seuraan kirkastusvuorelle. Hän oli suurin sanoin ennustanutkin profeetasta, häntä itseään suuremmasta, jota tuli kuulla (5. Moos. 18:15). Nyt hän sai omin silmin nähdä profetian toteutuvan. Toinen VT:n hahmo oli Elia. Kun Mooses edusti vanhan liiton lakia, Elia puolestaan oli profeettojen pitkän ketjun tärkeä lenkki. Molempia yhdisti myös se, että he olivat erikoisella, muista poikkeavalla tavalla lähteneet tästä maailmasta. Mooseksen oli tämän kuoltua Jumala itse ottanut luokseen Luvatun maan rajoilla, Elia puolestaan oli matkannut taivaaseen tulisissa vaunuissa.

Myös profeettojen ruhtinas Jesaja yhdistää Jeesukseen kirkastumiseen liittyviä ilmauksia puhuessaan pakkosiirtolaisten paluusta. ”Niin hän tuli heidän pelastajakseen, vapautti heidät ahdingosta. Ei sanansaattaja, ei enkeli, vaan hänen kasvonsa kirkkaus pelasti heidät. Rakkautessaan säälivänä hän lunasti heidät vapaiksi.” (Jes. 63:8–99.)

Se, mistä kirkastusvuorella keskusteltiin, liittyi pelastushistorian ytimeen, Jeesuksen kärsimiseen, kuolemiseen ja ylösnousemiseen. Juuri siinä tapahtui syvin kirkastuminen, pelastuksen täyttymys, kuten Johannes kuvaa: ”Minä olen kirkastanut sinut täällä maan päällä saattamalla päätökseen työn, jonka annoit tehdäkseni. Isä, kirkasta sinä nyt minut, ota minut luoksesi ja anna minulle se kirkkaus, joka minulla oli sinun luonasi jo ennen maailman syntyä.” (Joh. 17:4–5.)

Mikä on kirkastussunnuntain viesti meille, jotka katselemme ja kuuntelemme, mitä Jeesukselle tapahtui? Saamme kiittolisena ottaa vastaan täytetyn työn ansi-
on, mihin ei tarvitse mitään lisätä. Saamme kiittää hyvistä hetkistä, joita voisi kutsua jopa kirkastusvuorikokemuksiksi.

Mutta meille, kuten oppilaille, alkoi ja alkaa yleensä arki heti kohta pyhän hetken jälkeen. Nimenomaan ja varsinkin sinne yltää Jumalan kasvojen kirkkaus ja siunaus, vaikkemme niin aina kokisikaan. Sana ja lupaus kantavat, vaikka tummat pilvet peittäisivät taivaan. ●

Reijo Huuskonen

Totuus ja harha

MATT. 7: 24–29

9. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 26.7.

Ihminen osaa tehdä sellaista, mitä Jumala ei osaa. Ihminen osaa valehdella ja pettää, mutta Jumala ei. Jumalassa ei ole vilppiä. Hän, joka on Totuus, on täynnä totuutta.

Tämä seikka nousee esiin evankeliumista, joka kertoo kahdesta rakentajasta. Heidän työskentelystään ei ulkopuolinen tarkkailija olisi huomannut mitään merkittävää eroa. Kumpikin oli ammatitaitoinen ja osasi käyttää taitavasti mitanauhaa, kirvestä, sahaa ja vasaraa. Kummankin rakennus näytti myös valmiina yhtä uljaalta.

Ihmisten on vaikea sanoa toisiaan tarkkailemalla, kenen rakennus on paras. Jokaisessa näyttää olevan niin hyviä kuin huonojakin ominaisuuksia. Inhimilliset arviointimenetelmät eivät johda kovinkaan varmaan lopputulokseen.

On aikoja, jolloin rakennukset eivät joudu edes testiin. Aina elämässä ei ole nähtävillä mitään erityistä turvan tarvetta. Silloin kaikki rakennukset tuntuvat yhtä kestävilä. Joskus elämässä kaikki tuntuu solisevalta musiikilta ja monenlaiset rakennelmat riittävän hyviltä. Juuri tämä elämään ajoittain kuuluva rauha saa aikaan sen, että emme tule usein pohtineeksi elämää pintaa syvemältä. Kun kaikki muutenkin on kohtuullisen hyvin, mitäpä sitä turhaan rasittaisi itseään mahdollisilla myrskykuvilla!

Turvallista satamaa arvostaakin vain se, joka on joutunut hengenhätään merellä. Merellä kerran hätään joutunut käyttää myös satamassa viettämänsä ajan hyödyksi niin, että seuraavalla kerralla on paremmin varautunut vaikeisiin tilanteisiin.

Mitä ovat näiden kielikuvien taakse kätkeytyneet myrskyt ja niihin varautumiset?

On kysymys Jumalan sanan tuomasta turvasta. Raamattu auttaa meitä tuntemaan paremmin itseämme ja sitä, mitä meille kuuluu.

Kun luen Raamatusta vaikkapa Israelin kansan napinoinnista erämaassa, tiedän, että napinat eivät olleet vain kauan sitten eläneiden ihmisten tyytymättömyyden ilmausta. Ne ovat myös minun suusani, kun elämässä asiat menevät toisin kuin itse tahtoisin. Ja meitä kapinoitsijoita katsoessani voin samalla Raamatusta ymmärtää, että me katsomme asioita ja olosuhteita hyvin pienestä näkökulmasta. Ilman Jumalan sanaa emme osaa ajatella, että on Joku, joka näkee pidemmälle kuin me ja että tämä Joku tahtoo antaa meille enemmän ja parempaa kuin osaamme kuvitella.

Usein elämämme suurimmat myrskyt liittyvät oman itsemme tuntemiseen. Ne ovat tuhoisimpia silloin, kun emme tunne itseämme, vaan olemme olleet väärässä luulossa. Jeesuksen vertaus auttaa katselemaan omaa rakennustamme muussakin kuin vain oman viisautemme varassa. Itse emme huomaa siinä olennaista heikkoutta. Siksi tarvitsemme Jumalan sanan tuomaa näkökykyä.

Herra Jeesus toivoo meidän katsovan rakennuksen ulkoisen kauneuden sijasta sitä, millaiselle perustalle talo on rakennettu. Hyvällä ilmalla talon perustan pohjtiminen ei tunnu ajankohtaiselta. Mutta jossakin vaiheessa tulee rajuilmojen aika. Silloin kun vettä tulee kaatamalla ja pienistä pisaroista muodostuu suuria virtoja,

on pakko alkaa miettiä talon perustuksia. Viekö tulvavesi mennessään hiekan, jolle talo on rakennettu vai onko lattian alla tukeva kallio, joka pysyy paikallaan säällä kuin säällä? Se on lopultakin kaikkein tärkein kysymys.

Edellä totesin, että Jumala ei osaa va-lehdella. Siksi Jumalan sanaa verrataan Raamatussa yhä uudestaan kallioon. Se pysyy paikallaan, vaikka kaikki ympärillä tuntuisi olevan yhtä kaaosta.

Sunnuntain teemana on totuus ja har-ha. Totuus tarkoittaa sitä, mitä Jumala on ja mitä hän on meille Raamatussa ilmoit-tanut. Totuus tarkoittaa Jumalan sanaa, jonka varaan voimme turvallis-in mielin rakentaa elämämme. Mutta totuus on vie-lä enemmän. Jeesus Kristus sanoi itses-tään: ”Minä olen tie, totuus ja elämä.” Se, joka tulee Herran Jeesuksen luo, tulee to-tuuden luokse. Ja se, joka uskoo häneen, rakentaa elämänsä kalliolle, joka ei horju. Kaikki muut perustat ovat harhaa. Kaikki muut perustat pettävät viimeistään siinä vaiheessa, kun rajumyrsky alkaa.

Jumalan sana kehottaa meitä tutki-maan elämämme perustaa. Meidän ei tule olla tyhmän rakentajan kaltaisia, joka pys-tytti kyllä hienon pytingin, mutta ei ym-märtänyt rakentaa sitä kestäväälle pohjalle. Herra Jeesus sanoo myöhemmin samassa evankeliumikirjassa sanastaan näinkin: ”Taivas ja maa katoavat, mutta minun sa-nani eivät katoa.”

Taivas ja maakin katoavat jossakin vai-heessa. Silloin puhutaan tosin jo sellaisista myrskyistä, joita me emme osaa kuvitella-kaan. Mutta vaikka nykyinen luomakunta katoaa, niin Herran Jeesuksen sanat eivät katoa. Silloinkin perusta kestää.

Mutta eikö silläk-in, millainen rakennus perustalle pystytetään, ole merkitystä?

Tähän kysymykseen vastaa apostoli Paavali 1. Kor. 3:11–15:ssä. Me emme ehkä uskalla ajatella, että oma rakennuksemme olisi ainakaan kokonaan kultaan, hopeaan

tai jalokiviin verrattava. Mutta tärkeintä onkin, että myös puusta, heinistä ja oljista rakentanut ihminen pelastuu, jos hän on rakentanut oikealle perustukselle eli Herran Jeesuksen varaan. Hänen raken-nelmansa kyllä siinä tapauksessa tuhou-tuu, mutta hän itse ei, vaan hän pelastuu tuomiopäivänkin koettelemuksista.

Siitä, mitä palavista materiaaleista ra-kentaminen voisi käytännössä tarkoittaa, antavat hyvän viitteen 400-luvulla eläneen kirkkoisä **Augustinuksen** sa-nat: ”Saatan erehtyä, mutta en ole lahko-lainen.” Hänen sanansa tarkoittavat sitä, että kuka tahansa kristitty voi olla joissa-kin kristinuskoon kuuluvissa opinkoh-dissa väärässä, mutta sellainen seikka ei vie häntä eroon pelastuksesta, kunhan hä-nen turvanaan on Jeesus Kristus. Perusta voi olla kunnossa, vaikka seinissä olisikin kestävämpiä rakenteita.

Todellisuudessa me kaikki rakennam-me helposti myös puusta, heinistä ja ol-jista eli tulta kestävämmistä materiaa-leista. Tässä elämässä yksikään ihminen ei hallitse kaikkea. Ainoa kestävä rakennus-materiaali, jolle tuomiopäiväkään ei voi mitään, on siis Jumalan sana. Se kestää kaikki koettelemukset. Muut materiaalit eli ihmisten ajatukset ja mielipiteet osoit-tautuvat tuomiopäivänä kestävämmiksi.

Vaikka elämässämme olisikin paljon ih-misten mielipiteiden kokoon kyhäämää, niin silloin kun elämämme perustana on Herra Jeesus itse, emme joudu hukkaan. Hän on kantanut ruumiissaan syntimme ristille ja nousut ylös kuolleista. Näin tie taivaaseen on meillekin avattu. Paavali ju-listaakin: ”Pyydämme Kristuksen puoles-ta: suostukaa sovintoon Jumalan kanssa. Kristukseen, joka oli puhdas synnistä, Ju-mala siirsi kaikki meidän syntimme, jotta me hänessä saisimme Jumalan vanhurs-kauden. Jumalan työtovereina me vetoam-me teihin: ottakaa Jumalan armo vastaan niin, ettei se jää turhaksi!”

Kun niin teemme, rakennamme kalliolle, jota suurimmatkaan myrskyt eivät horjuta. ●

Jukka Norvanto

Pastori, lähetysteologi,
Lähetysyhdistys Kylväjä

Tulleeko isäntä ollenkaan?

LUUK. 12: 42–48

10. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 2.8.

Isännän, Ihmisen Pojan, Jeesuksen, tuleminen on se suuri tausta, jolle vertauskuvat odottavista palvelijoista ja uskollisesta taloudenhoitajasta asetetaan Luukkaan evankeliumin 12. luvussa. Jeesuksen toisen tulemisen odotus on elävän seurakunnan tuntomerkki. Usko Jeesukseen ainoana pelastajana tiivistyi alkuseurakunnan apostolisessa saarnassa näihin kolmeen pääasiaan: Jeesus on kuollut puolestamme, Jumala on hänet herättänyt kuolleista, me odotamme hänen toista tulemistaan.

Jeesus puhui paljon paluustaan ja yhdisti sen valvomiseen. Koska Jeesuksen tulemisen hetkeä ei tiedä kukaan, on viisautta olla joka hetki valmiina. Kirjoittaessaan syksyllä v. 50 ensimmäistä kirjettä Tessalonikan seurakunnalle Paavali vastaa kristittyjen huolestuneeseen kysymykseen Jeesuksen tulon viipymisestä, vaikka vasta 20 vuotta oli kulunut Herran ylösnousemuksesta (1. Tess. 4:13–18). Marttyyrionsa alla v. 64 Pietari kirjoittaa, että viimeisinä aikoina Jeesuksen tulon viipyminen antaa aiheen pilkkapuheisiin, vaikka kysymys on Jumalan pitkämielisydestä, joka odottaa kaikkia parannukseen (2. Piet. 3:3–14). Omana aikanamme palvelusväen joukossa röyhkeimmät ovat jo alkaneet ajatella, ettei isäntä tule vielä pitkään aikaan tai jopa, että on tapahtunut erehdys eikä isäntä tule ollenkaan. Erehdyspuheella on tuhoisat seuraukset seurakunnalle.

Kuinka suurta onkaan, että kristillinen usko kiinnittyy historiassa oikeasti tapahtuneisiin Jumalan tekoihin eikä ole aate- ja ajatusjärjestelmä. Syntiinlankeemuksella on historiallinen hetkensä eikä maailmamme ole aina ollut tällainen. Yhtenä historian perjantaina Jeesus kuoli ristillä ja sovitti ihmiset Jumalan kanssa. Sitä seuranneena sunnuntaina Jumala herätti Jeesuksen kuolleista. Jeesuksen odotettavissa oleva toinen tuleminen käynnistää vanhan pimentyneen ja mädäntyneen maailman purkamiseen ja uusien taivaitten ja uuden maan luomiseen johtavan tapahtumaketjun. Ellei tämä toivo ole totta, niin palvelijoiden kuin taloudenhoitajienkin puuhastelu maailmassa, kirkosta puhumattakaan, on vailla todellista merkitystä. Elämmekö juuri nyt historian suurimman perikadon mutta myös sen suurimman toivon täyttymisen kynnyksellä? Sillä rajalla on joka tapauksessa saarnaaja, jonka isäntä asetti huolehtimaan palvelusväestään ja tuomaan sille sanan Herralta.

Kun Jeesus vastaa Pietarin kysymykseen, hän puhuu erityisesti seurakunnan kaitsijoista. Uskollinen ja viisas *oikonomos* huolehtii hyvinvoinnista, *therapeian*. Jos Jeesuksen tulosaarna ja odotus lakkaavat, ovat seuraukset kohtalokkaat seurakunnalle. Ei ole väelle jaettavaa. Vahvat, luotettavat ja ravitsevat talon eväät korvataan loputtomilla jaarituksilla ja mielipiteillä. Oikea taloudenhoitaja elää itse siitä Jumalan sanasta, jolla hän ruokki talon väen. Paimen ei jää itse eikä jätä laumaa syntiin. Taloudenhoitajan valvomattomuuden ulospäin näkyvät merkit ovat ne, mitkä Paavali mainitsee synodaalikirjassaan piispa Timoteukselle: Suhde puolisoon, rahaan ja alkoholiin ei ole enää laumalle esikuvana (1. Tim. 3:2–7). Jeesus mainitsee yllättäen sairastavan seurakunnan oireina myös väkivallan ja (ylen)syömisen. Taloudenhoitajan korkean kutsumuksen ja

arkitekojen välillä on räikeä ristiriita, joka turhentaa julistetun sanoman. Uskolisimmat palvelijoista ja palvelustytöistä – erikseen mainittuina, koska tehtävät ovat eri – alkavat tuntea olonsa syrjityksi. Sen sijaan, että he saisivat rohkaistui-
na armolahjojensa mukaisesti palvella, he saavatkin iskuja. Syynä sieluja ruokkivan sanan puutteeseen, kirkon sisäisiin riitoihin ja uskollisten palvelijoiden väkivaltaiseen kohteluun on Herran tulemisen odotuksen sammuminen. Isäntä ja hänen sääntönsä joutuvat mennä. Taloudenhoitajat asettavat omat sääntönsä ja alkavat isännöidä ikään kuin omistaisivat talon. Omistajuuden harha on yksi aikamme vakavimpia eksytyksiä. Se alkaa omasta ruumiista ja elämästä ja ulottuu toistenkin elämään, aina kirkkoihin ja yhteiskuntiin saakka. Lopulta Jeesus puhuu vain palvelijasta (Matt. 20:25–28).

Palvelijasta tulee peto, ellei hän muista saapuvaa Herraa ja vastuutaan Jumalan edessä. Jumala katsoo kansaa ja kirkkoa niiden johtajien läpi. Siksi heidän vastuunsa on erityinen. ”Jumala, anna heille anteeksi, sillä he tietävät, mitä he tekevät.” Kirkon johtajien vastuu on suurin, koska elämän tärkeät kysymykset ovat syvimmältään teologisia. Oma leipä voi olla taloudellinen kysymys, mutta lähimmäisen leipä on jo teologinen kysymys. Jos jollakulla on vahva kristillinen vakaumus, voidaan ennakoida, mihin suuntaan hän valinnoissaan kulkee. Ellei Raamatun perustaa ole, on ihminen altis hetkellisille vaikutteille. Saatavilla oleva välitön mielihyvä, etu tai julkisuuden ja enemmistön paine voivat johtaa päätöksiin, jotka aika on osoittava tuhoisiksi ja monille kärsimystä aiheuttaviksi. Jos Isännän periaatteista luovutaan, kohdistuvat luopujien iskut yleensä pahimmin niihin, jotka vielä tohtivat pitää kiinni siitä, mitä Isäntä sanoi. ●

Keijo Rainerma

Perusta

**Uskon ja ajattelun avuksi
41. vuosikerta
Ilmestyy kuudesti vuodessa.**

Julkaisijat

Suomen Evankelisuluterilainen Opiskelija- ja Koululaislähetys ry | OPKO
Suomen Raamattuopiston Säätiö | SROS
Suomen teologinen instituutti ry | STI

Vastaava päätoimittaja 2014–2016

Timo Junkkaala | timo.junkkaala@sro.fi
09 5123 9110, 050 545 8446

Toinen päätoimittaja 2014–2016

Timo Eskola | timo.eskola@sti.fi
09 668 9550

Toimitussihteeri ja taittaja

Paula Eskola | paula.eskola@sro.fi
050 361 4099

Ulkoasun suunnittelu

Teemu Junkkaala | teemu@gstj.fi

Toimitus 2014–2016

Soili Haverinen | soili.haverinen@opko.fi
Ville Kettunen | ville.kettunen@helsinki.fi
Markus Korri | markus.korri@opko.fi
Leif Nummela | leif.nummela@uusitie.com
Arno Toivanen | arno.toivanen@meili.fi
Lauri Vartiainen | lauri.vartiainen@sro.fi

Neuvottelukunta 2014–2016

Keijo Rainerma (puheenjohtaja), Juha Auvinen, Ville Auvinen, Ruth Franzén, Markku Ihonen, Sammeli Juntunen, Lauri Melamies, Jussi Miettinen, Pekka Mäkipää, Olavi Peltola, Tapio Puolimatka, Erkki Ranta, Teuvo V. Riikonen, Niilo Räsänen, Matti Sartonen, Jouko Talonen, Mauri Tervonen, Lauri Thurén, Juha Vähäsarja

Toimituksen osoite

PL 15, 02701 Kauniainen

Kustantaja

Perussanomaa Oy

Tilauspalvelu ja osoitteenmuutokset

Yap | tilaajapalvelu@yap.fi
0303 9778

Tilauhinnat 2013

Opiskelijatilaus 15 €/vuosi, kestotilaus 39 €/vuosi, määräaikaistilaus 42 €/vuosi, irtonumero 7 €.

Ilmoitushinnat

1/1 sivu: 130 mm (lev.) × 193 mm (kork.) 250 €,
½ sivu: vaaka 130 mm × 96,5 mm 140 €,
pysty 62,5 mm × 193 mm 140 €,
muut: 0,80 €/pmm, palstaleveys 62,5 mm.
Hintoihin lisätään alv. (24 %).

Ilmoitusten vastaanotto

aineistot.perusta@perussanomaa.fi |
050 361 4099

Kirjapaino

Kirjapaino Uusimaa. Perusta-lehti painetaan ympäristöystävällisesti.

Aikakauslehtien liiton jäsen.
ISSN 0355-7111

